



**VASISHTHA
GROUP OF
SCHOOL**



हिंमत



પ્રયત્ન

हिंमत करनेवालों की कभी हार नहीं होती

લહરોં સે ડર કર નૌકા પાર નહીં હોતી.

हिंमत करनेवालों की कभी हार नहीं होती.

નન્દીં ચીંટી જબ દાના લેકર ચઢતી હૈ,
ચઢતી દીવારોં પર સૌ બાર ફિસલતી હૈ,
મન કા વિશ્વાસ રગોં મેં સાહસ ભરતા હૈ,
મહેનત ઉસકી બેકાર હર બાર નહીં હોતી,

हिंमत करनेवालों की कभी हार नहीं होती.

ઊબકીયાં સિંધુ મેં ગોતાખોર લગાતા હૈ,
જા-જા કર ખાલી હાથ લૌટ કર આતા હૈ,
મિલતે ન સહજ હી મોતી ગેહરે પાની મેં,
બઢતા દુગના ઉત્સાહ ઈસી હેરાની મેં
મુઢી ઉસકી ખાલી હર બાર નહીં હોતી,

हिंमत करनेवालों की कभी हार नहीं होती.

અસફલતા એક યુનૌતી હૈ, સ્વીકાર કરો,
ક્યા કમી રહ ગઈ, દેખો ઔર સુધાર કરો,
જબ તક ન સફલ હો, નીંદ-ચૈન કો ત્યાગો તુમ,
સંઘર્ષોં કા મૈદાન છોડ કર મત ભાગો તુમ,
કુછ કિએ બિના હી જય જય કાર નહીં હોતી,

हिंमत करनेवालों की कभी हार नहीं होती.

લહરોં સે ડર કર નૌકા પાર નહીં હોતી,
हिंमत करनेवालों की कभी हार नहीं होती.

— કવિ શ્રી સોહનલાલ દ્રિવેદી

જીવનપથ

અંક : ૮ | જાન્યુઆરી - ૨૦૨૫

हिंमत

ઈશ્વરે માણસને જીવન આપ્યું એની સાથે સાથે અનેક અદ્રશ્ય મૂડી પણ આપી છે. એ મૂડીમાં સૌથી મહત્વની મૂડી છે હિંમતની. આ મૂડી દ્વારા માનવી જીવનના દરેક તબક્કે વિજય મેળવી શકે છે. જીવનમાં આવતી દરેક આફતોની સામે સામી છાતીએ ઊભો રહી શકે છે. હિંમત નામની આ એક જ મૂડીને આધારે માનવી જીવનને જીતી પણ શકે છે અને શાંતિથી જીવી પણ શકે છે. પણ ક્યારેક એવું બનતું હોય છે કે હિંમતના અભાવે કેટલાંય જીવન બરબાદ થઈ જાય છે. નાનકડી હિંમત ના બતાવી શકવાને કારણે કેટલાંય જીવન સફળતાનાં શિખરથી દૂર રહી જાય છે.

हिंमत औरले શું?

હિંમત આગ છે, હિંમત બાગ છે. હિંમત એ છે જે અપાહિજને પણ શિખરે પહોંચાડી શકે છે, હિંમત એ છે જે આંખ વિનાનાને પણ ઈશ્વર દેખાડી શકે છે.

હિંમત એ છે જે વિજયના દ્વારા ઉઘાડી શકે છે, હિંમત એ છે જે રણ જેવા જીવનમાં સુખનાં ફૂલો ઉગાડી શકે છે. હિંમત એ છે જે કાયરતાનો કુચ્ચો કરી શકે છે અને ડરનો ડુચ્ચો વાળી શકે છે.

હિંમત માણસની સૌથી મોટી શક્તિ છે, હિંમત માણસ પાસેનું સૌથી મોટું શસ્ત્ર છે. હિંમત ખુલ્લી છાતી પર લાગેલું અદ્રશ્ય બખ્તર છે. હિંમત કરચલિયાળા જીવનનું રેશમી અસ્તર છે.

હિંમત હાથ વિનાનાનું હથિયાર છે અને પગ વિનાનાની પાંખો છે. હિંમત નાનકડી છાતીમાં શ્વસતું સત્યવાદી સત્ત્વ છે, હિંમત પાંચ ફૂટના શરીરમાં વસતું વિરાટ તત્ત્વ છે. હિંમત છે તો માણસનું અમરત્વ છે.

હિંમત છપ્પનની છાતી છે, હિંમત ચાલ મદમાતી છે, હિંમત મૂંછનો વાળ છે, હિંમત આંખોની લાલાશ છે, હિંમત પાંખોનો ફફડાટ છે અને હિંમત મર્દની મર્દાનગી છે. હિંમત હોય તો વિજય છે અને ચારે કોર જય, જય, જય છે.

પુસ્તક: હિંમત | લેખક : રાજભાસ્કર

ભય

એક માણસ જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો. ત્યાં એને એક સ્ત્રી મળી. માણસને પૂછ્યું, ‘તું કોણ છે? તારું નામ શું છે?’

સ્ત્રીએ કહ્યું, ‘મારું નામ હિંમત છે!’

‘તું ક્યાં રહે છે?’

‘હું માનવીના દિલમાં રહું છું.’ હિંમતે જવાબ આપ્યો.

માણસ ત્યાંથી આગળ ચાલ્યો. આગળ જતાં એને એક પુરૂષ મળ્યો.

માણસે એને પૂછ્યું, ‘તું કોણ છે? તારું નામ શું છે?’

પુરૂષે જવાબ આપ્યો, ‘મારું નામ ભય છે.’

‘તું ક્યાં રહે છે?’

‘હું માનવીના દિલમાં રહું છું.’ એણે જવાબ આપ્યો. રાહદારી ચોંકી ગયો. એણે એને પૂછ્યું, ‘અરે ભાઈ, તમે કેવી વાત કરો છો. માણસના દિલમાં તો હિંમત રહે છે. તમે વળી ત્યાં ક્યાંથી ? જૂઠું ના બોલો યાર ! સાચું કહો. તમે ક્યાં રહો છો?’

પેલા પુરૂષે કહ્યું, ‘હું સાચું જ કહું છું. હું માણસના દિલમાં જ રહું છું. હિંમત પણ ત્યાં રહે છે એ વાત સાચી પણ હું ત્યાં પહોંચું એટલે હિંમત ભાગી જાય છે. હું હોઉં ત્યાં હિંમત નથી રહેતી કારણ કે હું રહેવા નથી દેતો સમજવા.’?

“વાતોનો સાર સ્વયં સ્પષ્ટ છે. ભય હશે તો હિંમત નહીં હોય.”

શિંહની મૂંઘનો વાળ

એક દિવસ એક સંન્યાસી પાસે એક મહિલા આવી અને એનું દુઃખડું રડવા લાગી, ‘ગુરુજી, મારા પર મોટી મુશ્કેલી આવી પડી છે. મારા પર કૃપા કરો. મારી પાડોશમાં એક ખુંબાર અને ઝઘડાખોર પરિવાર રહેવા આવ્યો છે. એ સ્ત્રી રોજ મારી સાથે વગર વાંકે ઝઘડે છે, એના છોકરાઓ મારા છોકરાઓને મારે છે. એનો પતિ મારા પતિને મારી નાખવાની ધમકી આપે છે. તમે મેલી વિદ્યા પણ જાણો છો. મને કંઈક એવી વિધિ કરી આપો કે એ પરિવાર શાંત થઈ જાય. એમની બોલતી બંધ થઈ જાય અને અમે સુખેથી રહી શકીએ !’

સંન્યાસી હસ્યા અને કહ્યું, ‘દીકરી, તારી વાત તો સાચી છે. હું તને એવી વિધિ કરી આપું કે એ પરિવારના બધા જ તમારી સાથે શાંતિથી વર્તે. પણ એ ભભૂત બનાવવા માટે તારે જાતે જઈને સિંહની મૂંઘનો વાળ લાવવો પડશે.’

‘લઈ આવીશ મહારાજ!’ મહિલાએ હિંમતપૂર્વક કહ્યું.

બીજા દિવસે મહિલા જંગલમાં ગઈ. નદીકિનારે એક સિંહ આંટા મારતો હતો. મહિલા એની નજીક ગઈ. તરત સિંહે ત્રાડ પાડી. મહિલા ડરીને ઘરે પાછી આવતી રહી. બીજા દિવસે પણ એ ગઈ. બીજા દિવસે પણ એવું જ થયું. આમ મહિલા રોજ જવા લાગી. અઠવાડિયા પછી સિંહે ત્રાડ નાખવાનું બંધ કરી દીધું. મહિલા એનાથી દૂર બેસી રહેતી. સિંહને એની હાજરીની આદત પડી ગઈ હતી. એક મહિનો વીતી ગયો. હવે મહિલા સિંહની ખાસ્સી એવી નજીક બેસતી. એને હેરાન કરતી માખીઓ ઉડાડતી અને ઘણીવાર પંપાળતી પણ ખરી. બે મહિનામાં એણે સિંહ સાથે દોસ્તી કરી લીધી અને એક દિવસ એની મૂંઘનો વાળ ખેંચી લીધો.

વાળ લઈ એ સંન્યાસી પાસે આવી. સંન્યાસીના હાથમાં વાળ આવતા જ એમણે બાજુમાં સળગતા અગ્નિમાં એ નાખી દીધો. મહિલા આશ્ચર્યથી બોલી, ‘મહારાજ, હવે તમે ભભૂત કેવી રીતે બનાવશો?’

સંન્યાસીએ હસતા હસતા કહ્યું, ‘દીકરી, હું કોઈ મેલી વિદ્યા જાણતો નથી. તને મારે હિંમત અને ધીરજની જડીબુટ્ટી આપવાની હતી એ આપી દીધી. જેવી રીતે તું હિંમતપૂર્વક ખુંબાર સિંહ પાસે ગઈ એવી જ રીતે ખુંબાર પાડોશી પાસે જા અને પ્રેમ અને ધીરજથી એમને વશ કર. એમની ત્રાડથી ડરીશ તો જીવી નહીં શકે. ઘણીવાર આવી હિંમતની પણ જરૂર હોય છે. તે સિંહને વશ કર્યો છે પછી તો બીજી મુશ્કેલીઓ પાણી ભરે.’

મહિલાને આખી વાત સમજાઈ ગઈ. એણે હિંમતપૂર્વક એ ખુંબાર પરિવારનો સામનો કર્યો અને આખરે એને પ્રેમપૂર્વક વશ કર્યો.

“સાર એ છે કે મુશ્કેલીઓથી ડરીને એનાથી ભાગો નહીં. હિંમતથી એનો સામનો કરો અને પ્રેમ પૂર્વક એને વશ કરી લો.”

જિંદગીનું મેદાન

એ વર્ષ વિશ્વ-વિકલાંગ વર્ષ તરીકે ઉજવાઈ રહ્યું તું.

જામખંભાળિયા પાસે સાવ મુટ્ટી જેવડા ગામમાં વિકલાંગોનો રમતોત્સવ યોજાયેલો – જેમાં સમીર ઉત્સાહપૂર્વક હાજર રહ્યો તો.

સમીર રમતપ્રેમી હતો. વિવિધ રમતોનું મૂલ્ય વધારી એને ટકાવી રાખવા માટે જ પોતે જન્મ્યો છે એવું એ માનતો. જીવ રમતનો, તેમ છતાં રમતિયાળ સહેજ પણ નહીં. આઉટડોર કે પછી ઈન્ડોર, એક પણ ગેઈમ એવી નહીં હોય જેમાં એને ઈનામ ન મળ્યું હોય. બૌદ્ધિક રમતોમાં તો એણે હંમેશાં પહેલો ક્રમાંક જ જાળવી રાખેલો. દોડ સ્પર્ધા હોય કે જિમ્નેસ્ટિક હોય કે પછી સાઈકલ સ્પર્ધા હોય. કશાયમાં એ પાછળ નહીં.

જામખંભાળિયાથી સોમનાથ સુધીની સાઈકલ સ્પર્ધામાં સમીરે શહેરકક્ષાએ પ્રથમ પારિતોષિક મેળવ્યું અને છાપામાં ફોટા સાથે સમાચાર

છપાયા ત્યારે તો એના પરિવારમાં જાણે કે, વિશ્વ સર કરી લીધું હોય એટલી ખુશી વ્યાપી ગયેલી, પણ સમીરને માટે એ ખુશી ગૌણ હતી. મોટી ખુશી તો પોતાના ગામનું નામ છાપામાં આવ્યું એની હતી.

જ્યારે એ દસમાં ધોરણમાં આવ્યો ત્યારે શાળાના વ્યાયામ શિક્ષકે એક દિવસ એને પૂછ્યું : સમીર, રાજ્યકક્ષાએ સાર્થકલ સ્પર્ધાનું અને મેરેથોન દોડનું આયોજન થઈ રહ્યું છે. તું એમાં ભાગ લઈશ?

‘એમાં પૂછવાનું હોય સાહેબ?’ સમીરે સસ્મિત કહ્યું, ભાગ તો લેવાનો જ હોય ને!’

‘પણ આ વર્ષે તું દસમા ધોરણમાં છે – બોર્ડ એક્ઝામ કહેવાય. તારાં મમ્મી-પપ્પા તને ભાગ લેવા દેશે?’

‘તમે એ ચિંતા ન કરો સાહેબ.’ સમીરે આત્મવિશ્વાસ છલકાવતાં કહ્યું. ‘મમ્મી –પપ્પાને ખબર છે કે જ્યારે હું ભણતો હોઉં, ત્યારે મારું પૂરેપૂરું ધ્યાન માત્ર ભણવામાં જ હોય... એટલે તમે એ ચિંતા ન કરો.’

‘એમ નહીં સમીર,’ વ્યાયામ શિક્ષકે કહ્યું, બોર્ડની પરીક્ષા અને આ સ્પર્ધાનો કાર્યક્રમ લગભગ સાથે જ છે. પહેલાં સાર્થકલ સ્પર્ધા છે અને પછી મેરેથોન દોડ... અને એ પૂરી થયા પછીના બીજા જ અઠવાડિયે તારી બોર્ડ એક્ઝામ શરૂ થશે. એટલે હું તને પૂછું છું કે તું પહોંચી વળીશ?

‘એક અઠવાડિયામાં તો આખા વર્ષનો કોર્સ પતાવી દઉં.’ સમીરે ઉત્સાહમાં આવીને કહ્યું, ‘જેને ખરેખર નાચવું જ છે એને કોઈ પણ આંગણું ક્યારેય વાંકું નથી લાગતું! સાર્થકલ સ્પર્ધા, મેરેથોન દોડ અને બોર્ડમાં હું અવલ્લ નંબર લાવી બતાવીશ. મારા પર વિશ્વાસ રાખો સાહેબ.’

‘એ તો છે જ,’ વ્યાયામ શિક્ષકે સમીરનો ખભો થાબડતાં કહ્યું, ‘આઈ એમ પ્રાઉડ ઓફ યુ!’

સાર્થકલ સ્પર્ધામાં— આ વખતે સમીર પહેલા નંબરે આવ્યો. આ એની બીજી હેટ્રિક હતી. હેટ્રિકનો આનંદ અને સ્પર્ધાનો થાક ઓસરે ત્યાં જ મેરેથોન દોડની તારીખ આવી પહોંચી.

બસ, એક જ દિવસ બાકી હતો અને સમીર તાવમાં પટકાયો. ટેમ્પરેચર એટલું હાઈ હતું કે, એને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરી બરફની પાટ પર રાખવો પડ્યો. સગાં-સંબંધીઓને ખબર ન પડી કે પંદર દિવસ ક્યાં જતાં રહ્યા, પણ સમીર અને એનાં મમ્મી-પપ્પા માટે તો એ પંદર દિવસ પંદર યુગ જેવા હતા. ધીમે ધીમે સમીર તાવમાંથી તો બહાર નીકળવા માંડ્યો પણ... ભારે ડોઝની દવાની અસર થઈ કે પછી હાઈ પાવરનાં ઈન્જેક્શન અવળાં પડ્યાં... સમીરના બંને પગ જકડાઈ ગયા. લાકડું જ જોઈ લ્યો... પથારીમાંથી એને બેઠાં થવું હોય તો પણ બીજાની મદદ લેવી પડતી.

હોસ્પિટલમાંથી સમીરને રજા આપવામાં આવી. એને લિફ્ટ સુધી વ્હીલચેરમાં લઈ જવામાં આવી રહ્યો તો ત્યારે છલકાતી આંખે એ પોતાના સાવ જડ બનીને લબડી રહેલા બંને પગ તરફ જોઈ રહ્યો હતો. જે પગ પર એ મુસ્તાક હતો આજે એ જ પગને એ લાચારીપૂર્વક જોઈ રહ્યો હતો. મનોમન એ વિચારતો તો: આ એ જ પગ છે જેણે મારી પહેચાન બનાવી... શરીરનું બીજું કોઈ પણ અંગ નિષ્ક્રિય થઈ ગયું હોત તો હું સહન કરી લેત, પણ... પગ...

સમીર આંખો લૂછવા જતો તો ત્યાં જ શિવરાજભાઈએ સમીરની આંખો લૂછી સમીરના ખભા પર વાત્સલ્ય ઠાલવતાં કહ્યું, ‘સમીર બેટા, આમ હતાશ નહીં થવાનું. તું તો મારો બહાદુર બેટો છે. યાદ છે, દાદા આપણને શું શીખવાડીને ગયા છે? સાતમા ધોરણમાં તું નપાસ થયો હતો ત્યારે દાદાએ કહ્યું તું ને કે જિંદગીમાં ક્યોરક નાપાસ થવાય તો ચિંતા નહીં, પણ નાસીપાસ તો ક્યારેય નહીં થવાનું. વળી આપણી ધારણા મુજબનું બને તો સારું, પણ ધારણા મુજબનું ન બને તો એથીય સારું એમ માનીને જીવવાનું!

‘પણ પપ્પા...’ સમીર અંદરથી તૂટી ગયો તો. ‘આવું તો મેં ક્યારેય નહોતું ધાર્યું!’

‘એને જ જીવન કહેવાય દીકરા.’ સમીરને ખબર ન પડે એ રીતે આંખો લૂછી શિવરાજભાઈએ હિંમત આપતાં કહ્યું, ‘ભગવાન જે ખેલ બતાવે એ આપણે સાક્ષીભાવે જોયા કરવાનો.’

સમીરને ખ્યાલ આવી ગયો તો કે પપ્પા બહારથી ભલે મને હિંમત આપી રહ્યા હોય, પણ ભીતરથી તો એ પણ તૂટી જ ગયા તા. એ પણ આંસુ રોકીને કોરી આંખે રડી રહ્યા હતા. શિવરાજભાઈને આશ્વાસન આપતો હોય એમ સમીરે સહેજ સ્વસ્થ થઈને કહ્યું, ‘પપ્પા... ભલે આઉટડોર નહીં, તો ઈન્ડોર ગેઈમ્સ રમીને હું તમારાં સપનાંને સિદ્ધ કરીશ જ...’

‘શાબ્બાઆ...શ...બેટા!’ શિવરાજભાઈએ પહેલાં સમીરની અને પછી પોતાની આંખો લૂછતાં કહ્યું, ‘તારી પાસેથી મને આ જ અપેક્ષા હતી. ભગવાને ભલે પાંખો કાપી નાખી, આકાશ તો અકબંધ જ છે ને... અને આકાશ તો વિરાટ છે બેટા...’

એ વર્ષે તો સમીર દસમા ધોરણની પરીક્ષા આપી શક્યો નહીં. બીજા વર્ષે એ સમસ્ત બોર્ડમાં સાતમા નંબરે આવ્યો. અગિયારમાં ધોરણમાં પ્રવેશ મેળવવાને બદલે ઘેર રહીને અભ્યાસ કરવાનો વિચાર સમીરે રજૂ કર્યો ત્યારે એક પિતા તરીકે નહીં, પણ શિક્ષક તરીકે શિવરાજભાઈએ એને સમજાવ્યો: સમીર, સ્કૂલે જઈશ તો નવી ઓળખાણો થશે. ઓળખાણો કરતાંય રમતોમાં તું ધ્યાન પરોવી શકીશ. તું ભલે રમી ન શકે, તારા જેવા રમતવીરોને પ્રોત્સાહન તો તું આપી શકે ને? આ કામ ઘેર રહેવાથી નહીં થાય. પગ ગુમાવવાને કારણે એક સમીર નથી રમી શકતો... તો શું થયું... હજારો સમીર રમવા માટે તૈયાર છે. તારે તો દીકરા નવા નવા સમીરને ઘડવાના છે.’

પિતાનું વાત્સલ્ય અને શિક્ષક તરીકેની પ્રામાણિક સચ્ચાઈએ સમીરના દિલ-દિમાગ પર કામ કર્યું. એણે સ્કૂલ જોઈન કરી. વર્ષ દરમિયાન સમીરે રમતના ક્ષેત્રે ઘણા વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા પૂરી પાડીને તૈયાર કર્યા.

ગામલોકોએ શાળાના સહયોગમાં રૂમી જાન્યુઆરીના રોજ ધ્વજવંદન કર્યા પછી સમીરનું સન્માન કરવાનો કાર્યક્રમ રાખ્યો. કંપાઉન્ડમાં બેઠેલી હજારોની મેદનીએ ઊભા થઈને ધ્વજવંદન કર્યું. સમીરને ઊભા ન થઈ શક્યાનું આજે પહેલી વાર દુઃખ થયું. એ ધૂસકે ધૂસકે રડી પડ્યો.

**અગૂઠો, સતત અગૂઠો, જ્યાં સુધી તમે જોયેલું
સ્વપ્ન સાકાર ના ધ્યાય ત્યાં સુધી અગૂઠો.**

પુસ્તક: અખંડ તરસ | લેખક: હર્ષદ પંડ્યા

પ્રયત્ન

Concept

પ્રયત્ન—કાર્યની ક્વૉલિટી અને ક્વૉન્ટિટીનો સરવાળો છે.

Example

જ્યોર્જ બર્નાર્ડ સો વિશ્વના ટોચના નાટ્યકારોમાંના એક. એમની જીવનગાથા વાંચીએ તો આંખમાં આંસુ આવી જાય. પચ્ચીસ વર્ષના યુવકને શરીર ટકાવવા માટે કેવો ભીષણ જંગ ખેલવો પડ્યો. છ વર્ષ સુધી જ્યોર્જ બર્નાર્ડ લખતા ગયેલા. બદલામાં એમને ફૂટી કોડીય મળી નહી. છતાં એ થોડા જ સમયમાં વિશ્વના મહાન નાટ્યકાર બની ગયા. કેવી રીતે? એક જિજ્ઞાસુએ તેમને પ્રશ્ન પૂછ્યો ત્યારે એમણે જવાબ આપ્યો હતો, એમાંથી એની માહિતી મળે છે. પ્રશ્ન હતો કે કેવી રીતે સફળ થયા? જ્યોર્જ બર્નાર્ડ કહે છે: મેં જોયું કે હું દસ કામો કરતો એમાંથી એકમાં જ સફળતા મળે છે પણ મારે સો ટકા સફળતા જોઈતી હતી, એટલે મેં મારા કામોમાં દસગણો વધારો કરી મૂક્યો. પ્રયત્ન દસગણાં વધતાં મને સફળતા વરમાળા ના પહેરાવે તો જાય ક્યાં?

Tips

પરિસ્થિતિને અનુકૂળ થવાના પ્રયત્નો બહુ કર્યા હવે પરિસ્થિતિને અનુકૂળ બનાવવા પ્રયત્ન કરો.

— વિજય રત્નસુંદરસૂરીશ્વરજી

Concept

પુરુષાર્થી વ્યક્તિ સતત પ્રવૃત્તિમય રહે છે.

Example

સ્વામી રામતીર્થ એકવાર પરદેશ ગયા ત્યાં એક નેવું વર્ષના જર્મન વૃદ્ધ પોતાના ઘરની બહાર બેસી ચીની ભાષાને શીખવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. રામતીર્થે એમને પૂછ્યું કે, વડીલ, આ ઉંમરે પણ આપની શીખવા માટેની ઘગસ જોઈને મને આશ્ચર્ય સાથે આનંદ થાય છે. ત્યારે વૃદ્ધે જવાબ આપ્યો કે નવું શીખવાનો મને શોખ છે. નવું શીખું છું ત્યારે મને મારી ઉંમરનો ખ્યાલ જ રહેતો નથી. પ્રવૃત્ત રહેવાથી તાજગી અને ઉત્સાહનો અનુભવ થાય છે. સ્વામીજી નવું શીખવવામાં અને ઉંમરમાં કોઈ સંબંધ નથી. હું મરણ સમયે પણ આ જ રીતે નવું—નવું શીખવા પ્રયત્ન કરતો રહીશ.

Tips

મારા જીવનની સફળતા માટે હું માત્ર ને માત્ર પુરુષાર્થને જ જવાબદાર ગણું છું.

— ધીરુભાઈ અંબાણી

Concept

કોઈ પણ કામ સારી રીતે કરવામાં આવ્યું હોય તો પછી તે પરિપૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી તેનો ત્યાગ કરવો જોઈએ નહીં.

Example

થોમસ આલ્વા એડિસન એવા મહેનતુ હતા કે એમનો બધો જ સમય પ્રયોગશાળામાં જ પસાર થતો. એમનું ભોજન પણ ત્યાં જ મોકલવામાં આવતું અરે ક્યારેક તો ભોજન લેવાનું પણ ભૂલી જતા. સતત કાર્ય એ જ એમનો જીવનમંત્ર હતો. એમના માટે ઘડિયાળ પણ કોઈ મહત્ત્વની નહોતી. તે મોટા ભાગે કામમાં જ રહેતા. સમય બાબતે પણ અભાન રહેતા. એકવાર એક મિત્રના પુત્રનો જન્મદિન હતો, મિત્ર તેમના પુત્ર સાથે આશીર્વાદ લેવા આવ્યા. એડિસને એક કાગળમાં આશીર્વાદ લખી આપ્યા. કદી પણ ઘડિયાળ સામું જોઈશ નહીં. કાર્યને જ ભગવાન માનીશ.

Tips

અણગમતું કામ આવતીકાલને બદલે આજે જ કરજો. એ રીતે એ કરવાના ભયથી ભરેલા ચોવીસ કલાક તમે બચાવશો અને કામ પતી ગયાનો સંતોષ આપનારા ચોવીસ કલાક તમને મળી શકશે.

— બૉબ ટાલ્બર્ટ

Concept

પ્રયત્ન એટલે મૌન રહી મહેનત કરવી.

Example

જગતમાં માણસો ત્રણ પ્રકારના વૃક્ષો જેવા હોય છે. એક બાવળ, બે આંબો અને ત્રીજું ફણસ. બાવળનું વૃક્ષ એવું છે કે એમાં માત્ર ફૂલ જ આવે છે, પણ ખરી પડે છે. એમ કેટલાક લોકો બણગાં ફૂંકે પણ કામ કરે નહીં. બીજા પ્રકારનું વૃક્ષ આંબો છે. જેમાં મ્હોર આવે પછી કેરી આવે એટલે કે પ્રચાર અને પ્રસાર સાથે કામ પણ કરી બતાવે અને ત્રીજા પ્રકારનું વૃક્ષ ફણસનું છે. એમાં સીધું જ ફળ આવે છે. આવા પ્રકારના માણસો ઢોલ વગાડયા વગર મૌન રહી સીધું કામ કરી બતાવે છે.

Tips

જેઓ દિવસ—રાત કામ કરે છે તે સદા સ્થિર છે. અસ્થિર તો આળસુઓ જ હોય.

— ગિજુભાઈ બધેકા

પુસ્તક: પુરુષાર્થ

લેખક: ડૉ. હરીશ પારેખ

VASISHTHA GROUP OF SCHOOL

શ્રી વસિષ્ઠ વિદ્યાલય, વાવ.

ગુજરાતી માધ્યમ / દિલ્લાઈ માધ્યમ
નર્સરી થી ઘો. ૧૨ સાયન્સ/કોમર્સ

☎ 02621 255551/3 ☎ 91734 02809 / 91733 15555

વસિષ્ઠ જેનેસિસ સ્કૂલ, બાબેન.

ગુજરાતી માધ્યમ

ઘો. ૧ થી ૧૨ સાયન્સ

☎ 02622 225542/43 ☎ 91576 44555

🌐 www.vasishthagensisschool.net